

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів
дисертації Здоровко Світлани Сергіївни
на тему «Державна політика протидії міжнародному тероризму в період
світової глобалізації», поданої на здобуття наукового ступеня доктора
філософії у галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за
спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»**

1. Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи «Розробка наукових основ державного управління у сфері безпеки ринку соціально-економічних послуг України з точки зору цивільного захисту» (державний реєстраційний номер 0112U002587), що розроблялася навчально-науково-виробничим центром Національного університету цивільного захисту України, та науково-дослідної роботи «Міжнародні відносини в контексті глобального розвитку (державний реєстраційний номер 0125U000069), яка розробляється кафедрою міжнародних відносин навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин» ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Конкретно дисертантом проаналізовано заходи удосконалення державної політики протидії міжнародному тероризму.

Актуальність теми дисертаційної Для успішної реалізації основних параметрів реформи відносин, пов'язаних з реагуванням на терористичні загрози та їхньому запобіганню, важливе значення має формування нових підходів і методів, а також механізмів, що забезпечують адекватну протидію новим викликам і загрозам, які переросли кордони держав і давно вже стали транснаціональними за формою та глобальністю. В умовах однієї з найперспективніших ідей, яка намічає вихід із системної кризи, бачиться ідея сталого розвитку. Як головний компонент сталого розвитку визначені питання безпеки. Забезпечення розвитку України, згідно Стратегія сталого розвитку

України до 2030 року, як мета для всіх економічних, політичних та інших трансформацій є, власне, однією з основних понять національної безпеки. Відповідно, все, що заважає цьому розвитку, віднесено до ризиків та загроз. Оскільки джерелом більшості нових викликів та загроз є недосконалості економічних і політичних інститутів чи економіко- політичні процеси, які у міжнародній системі (глобалізація, політична інтеграція тощо.), дестабілізують національні та міжнародні економічні системи, та здатні викликати ризики та загрози економічного і політичного походження.

Метою дисертаційної роботи Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення державної політики протидії міжнародному тероризму в період світової глобалізації.

Досягнення визначеної мети зумовило необхідність вирішення таких завдань:

- охарактеризувати міжнародний тероризм як відображення тенденцій і прояв протиріччя політики у глобальному розвитку;
- здійснити оцінку механізмів державної політики протидії насильству в структурі міжнародного тероризму;
- проаналізувати механізм протидії міжнародного тероризму, як інструмент державної політики;
- визначити правовий механізм державної політики протидії насильству в структурі міжнародного тероризму;
- обґрунтувати формування системи державної політики протидії міжнародному тероризму;
- окреслити концептуальні засади державної системи протидії тероризму.

Об'єкт дослідження - державна політика протидії тероризму.

Предмет дослідження державна політика протидії міжнародному тероризму в період світової глобалізації.

Методи дослідження Для реалізації мети й завдань дослідження

використовувалася сучасна наукова методологія, заснована на принципах: сходження від абстрактного до конкретного, єдності початку дослідження й початку розвитку об'єкта, збігу логічного й історичного, збіжності законів розвитку об'єкта й законів його пізнання тощо. В основу методології дослідження було покладено системний підхід, методологічна специфіка якого визначається тим, що він орієнтує дослідження на розкриття цілісності об'єкта і механізмів, що її забезпечують, на виділення різноманітних типів зв'язків складного об'єкта і зведення їх у єдину теоретичну картину. Автором використано низку *наукових методів*, зокрема:

- соціологічний метод, що застосовувався для більш точного виміру й оцінювання процесів формування та взаємного впливу систем державної політики протидії міжнародному тероризму.

- гіпотетико-дедуктивний метод, який став необхідним моментом формування методології дисертаційного дослідження і дав змогу сформулювати гіпотезу дослідження, побудувати евристичні моделі державної політики протидії міжнародному тероризму. Дедуктивний доказ висунутої гіпотези дослідження не тільки підтвердив правильність формування його методології, справедливність висновків, а й дав можливість також висунути й верифікувати практичні рекомендації з удосконалення досліджуваного об'єкта.

- структурно-функціональний аналіз, сутність якого полягає у виділенні елементів системи державної політики протидії міжнародному тероризму;

- діалектичний підхід і системний метод, на основі яких в загальному механізми державної політики протидії міжнародному тероризму;

- ряд порівняльних методів, що надали можливість аналізу державної політики протидії міжнародному тероризму;

- статистичний метод, що дав змогу розкрити реальні й точні факти стану досліджуваного об'єкта;

- прогностичний метод, за допомогою якого визначено більш віддалені перспективи його розвитку;

– теоретико-концептуальний метод, що визначив напрям дослідження, втілений в аналізі функцій, структури та параметрів об'єкта, та дав змогу позначити, осмислити, описати та порівняти роль державної політики протидії міжнародному тероризму.

Дисертаційне дослідження спирається на аналіз зарубіжних і вітчизняних наукових джерел, у тому числі інтернет-ресурсів.

2. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна. полягає у вирішенні наукового завдання щодо розвитку теоретичних засад та обґрунтування науково-прикладних рекомендацій з удосконалення державної політики протидії міжнародному тероризму в період світової глобалізації.

Найсуттєвіші результати дисертаційного дослідження, які містять наукову новизну, полягають у тому, що:

вперше:

обґрунтовано напрямками політики протидії тероризму, серед яких мінімізація наслідків впливу на суспільство; виявлення та усунення причин та умов, що сприяють здійсненню терористичної діяльності; посилення державної влади, контрольних функцій органів управління щодо виконання рішень, пов'язаних із виявленням та усуненням терористичної загрози, збереженням стабільності конституційного ладу, інститутів державної влади; усунення соціально-економічних, політичних, культурних причин, що породжують тероризм; конструктивне співробітництво ЗМІ, правоохоронних органів та органів влади; ліквідація каналів фінансування терористичних організацій та їх лідерів; боротьба зі злочинністю та наркобізнесом; формування загальнонаціональної ідеології, суспільної антитерористичної свідомості:

удосконалено:

методи публічного регулювання пролонгації терористичних акцій у повсякденну життєдіяльність соціуму, що зумовила виникнення нових громадських інститутів, структур, ініціатив громадян із самозахисту, проведення різноманітних заходів щодо організації різноманітної допомоги

мешканцям, які постраждали від терористичних дій, які є інструментом соціально-політичної консолідації суспільства;

організаційний механізм регулювання у сфері державної політики протидії тероризму, що передбачає облік таких чинників, як тип політичної системи та політичного режиму, наявність економічних ресурсів, які необхідно задіяти в ході реалізації антитерористичних акцій та програм, співвідношення зовнішніх та внутрішніх загроз з боку терористичних організацій, ставлення громадськості до боротьби з тероризмом силами громадянського суспільства, характер висвітлення в ЗМІ терактів та наслідків їх вчинення, характер міжнаціональних відносин у країні, ступінь активності неофашистських настроїв, наявність або відсутність, характер стану спеціальних систем захисту об'єктів підвищеної небезпеки та інше;

набуло подальшого розвитку:

модель оцінки ефективності протидії терористам у спробах завдати шкоди життєво важливим об'єктам інфраструктури через слабку ефективність діяльності владних та правоохоронних органів щодо виявлення загроз тероризму, припинення терактів, покарання терористів; широке поширення у суспільстві насильницьких методів вирішення економічних, політичних, соціальних та культурних проблем; нездатність влади регулювати складні соціально-політичні процеси; швидка зміна систем людських та політичних ідеалів та цінностей; включення до політичного процесу широких мас населення, позбавлених політичного досвіду; зниження моральності;

політичні проблеми міжнародного співробітництва та правового регулювання у боротьбі з тероризмом які є одним із головних напрямів запобігання міжнародному тероризму через політичну інтернаціоналізацію, посилення ролі міжнародних міжурядових організацій, позитивного досвіду взаємодії країн світу щодо координації спільних контртерористичних дій. стратегічних установок антитерористичної роботи на міжнародному рівні, що дозволяє демократичній державі боротися з тероризмом, не підриваючи і не завдаючи при цьому серйозної шкоди демократичному процесу та принципам

правової держави.

3. Рівень теоретичної підготовки здобувача, рівень обізнаності дисертанта з результатами наукових досліджень інших учених.

Здобувач володіє високим рівнем теоретичної підготовки та багатим практичним досвідом. Прослідковується висока обізнаність з працями інших вчених, дослідження яких є релевантними для вивчення данної проблематики.

4. Наукове та практичне значення роботи.

Практичне значення одержаних Основні положення й висновки дисертації можуть використовуватися фахівцями під час написання підручників і навчальних посібників, створення навчально-методичної літератури; в роботі органів державної влади та у процесі формування сучасних засад удосконалення державної політики протидії міжнародному тероризму.

Теоретичні напрацювання авторки та практичні рекомендації використовуються в роботі Управління служби безпеки в Харківській області (довідка про впровадження №70/56 від 04.01.2025)

Методичні рекомендації щодо вдосконалення правового механізму державної політики протидії насильству використовуються в роботі Управління нагляду за додержанням законів Національною поліцією України Харківської обласної прокуратури (довідка від 10.04.2025).

Теоретичні обґрунтування, практичні рекомендації, висновки, пропозиції та рекомендації, у тому числі й ті, що характеризують наукову новизну, мету й завдання, методичні підходи до їх вирішення, теоретичну цінність роботи та практичне значення одержаних результатів, отримані здобувачем особисто в ході дослідження.

Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок здобувача в публікації.

Особистий внесок здобувача та результати дисертації повною мірою викладені в зазначених публікаціях.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Здоровко С.С., Домбровська С.М. Державна політика протидії тероризму як складова національної безпеки. «Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління». НУЦЗУ.Ч. 2024. С.12-18
2. Здоровко С.С. Публічне управління у сфері національної безпеки та протидії міжнародному тероризму в Україні. державне управління: удосконалення та розвиток. Електрон.ресурс. №3. 2025. Режим доступу: <https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/5971/6034>
3. Zdorovko S., Mechanisms to counter the terrorism spread. Public administration and state security aspects. Електрон.ресурс. №2 2024. Режим доступу: <http://passa.nuczu.edu.ua/en/archive/182-zdorovko-s-mechanisms-to-counter-the-terrorism-spread>.
4. Здоровко С.С. Правова політика держави протидії тероризму. Інвестиції, практика, досвід. №7. 2025. С.236-239. Режим доступу: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/6113/6184>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Здоровко С. С. Публічне управління протидією стратегічним ризикам та стратегічним загрозам. Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених . Харків: НУЦЗУ, 2023. 526 с.-С.463-464
6. Здоровко С.С. Інструменти формування протидії терористичній загрозі на рівні держави. Публічне управління протидією стратегічним ризикам і пріоритетним загрозам. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 18 березня 2023 р. / за заг. ред. В. П. Садкового. Х.: Вид-во НУЦЗУ, 2023. С.91-92

7. Здоровко С.С. Поняття і типологія протидії міжнародному тероризму в період глобалізації. Збірник тез III Міжнародної науково-практичної конференції «Публічне управління в Україні: виклики сьогодення та глобальні імперативи». (м. Хмельницький, 8 лютого 2024 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2024. С. 131-133.

8. Здоровко С.С. Державна політика протидії тероризму. «Публічне управління у сфері цивільного захисту: наука, освіта, практика», Національний університет цивільного захисту України. Х. 22 березня 2024 р. С.64-65.

9. Здоровко С.С. Міжнародний тероризм, як одна з загроз національної безпеки. Гуманітарний дискурс суспільних проблем: минуле, сучасне, майбутнє: Матеріали XXIV Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю. 18 квітня 2024 року, м. Черкаси. Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2024. С.269-270.

10. Здоровко С.С. Публічне управління протидією стратегічним ризикам і пріоритетним загрозам. Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Харків: НУЦЗУ, 2023. С.463-463.

11. Здоровко С.С. Міжнародний досвід формування політики забезпечення безпеки у туризмі. Теорія і практика розвитку туризму: досвід, проблеми, інновації: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Черкаси, 20 лютого 2025 року / за заг. ред. С. М. Домбровської. Черкаси : НУЦЗ України, 2025. С. 35-38.

12. Здоровко. С.С. Державні аспекти протидії тероризму. Публічне управління у сфері цивільного захисту: наука, освіта, практика», Національний університет цивільного захисту України. Х. 28 березня 2025 р. С.71-73.

5. Оцінка мови і стилю дисертації.

Мова та стиль викладення відповідає критеріям науковості: логічність викладення положень, об'єктивність, послідовність. Структуру роботи загалом можна схарактеризувати як таку, що логічно підпорядковується

поставленій меті. Композиція розділів відповідає послідовності конкретних завдань, що успішно вирішуються. Основні теоретичні положення та висновки роботи не є суперечливими, оскільки вони аргументовані й підкріплені доречними прикладами.

6. Відповідність змісту дисертації спеціальності з відповідної галузі знань, з якої вона подається до захисту.

Робота повністю відповідає вимогам, що ставляться до дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», а саме: вона виконана на актуальну тему, сформульовані в ній наукові положення, висновки та рекомендації є обґрунтованими, достовірними, містять наукову новизну та мають практичну значущість.

7. Дотримання нормативних вимог щодо оформлення дисертації.

Дисертаційна робота подана за традиційною схемою, викладена українською мовою на 208 сторінках друкованого тексту. Вона складається вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Список використаних джерел налічує 321 найменувань, що дозволило автору запропонувати ряд наукових положень, висновків і рекомендацій, отриманих на основі вивчення цієї значної кількості наукової літератури з даної проблематики.

8. Рекомендації дисертації до захисту.

Дисертаційна робота Здоровко Світлани Сергіївни на тему «Державна політика протидії міжнародному тероризму в період світової глобалізації» є завершеним науковим дослідженням, виконаним самостійно автором на актуальну тему. Робота містить теоретичні розробки та практичні пропозиції, спрямовані на удосконалення державної політики протидії міжнародному тероризму в період світової глобалізації.

Виходячи з вищевикладеного вважаємо, що дисертаційна робота Здоровко Світлани Сергіївни на тему «Державна політика протидії міжнародному тероризму в період світової глобалізації» відповідає спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та відповідає вимогам постанови

Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01. 2022 року № 44, а її автор, Здоровко Світлана Сергіївна, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Завідувач кафедри публічного управління
та права навчально-наукового інституту
управління та безпеки населення
д.н.держ.упр., професор

 Сергій МАЙСТРО

